

Erp, 5 november 2018

Aan de commissie Biesheuvel
t.a.v. dhr. mr. P. J. Biesheuvel

Betreft : hoorzitting burgers inzake combiluchtwassers en geur veehouderij

Geachte commissie,

U heeft een groep burgers gehoord over de stankoverlast die zij ervaren vanuit de veehouderij en de gevolgen van het falen van gecombineerde luchtwassers.

Uit de gespreksverslagen blijkt dat het falen van de gecombineerde luchtwassers – de aanleiding voor het instellen van uw commissie – onvoldoende scherp in beeld is gekomen. Het luchtwasserschandaal doet zich voor tegen de achtergrond van jarenlange stankoverlast. Door vooral te focussen op de stankoverlast en wat die teweeg brengt (persoonlijk, sociaal, etc.) dreigt het luchtwasserschandaal als zodanig naar de achtergrond te verdwijnen. Dat zou zeer te betreuren zijn. Om een en ander te verhelderen en ook om aandacht te vragen voor oplossingen die zich specifiek richten op het luchtwasserschandaal, sturen we u deze brief, in aanvulling op ons schrijven d.d. 19 juli 2018.

Inleiding

Aan gecombineerde luchtwassers is jarenlang een heel hoog geurreductierendement toegeschreven (afhankelijk van type: 70 tot 85%). De emissiefactor voor geur blijkt zwaar overschat. In de praktijk is sprake van een geurreductie van 45%. Deze 45% reductie geeft een bijna 2 tot 4 x hogere emissie.

De milieuwetgever heeft in juli 2018 de emissiefactor gewijzigd. Dit betekent dat gedurende vele jaren landelijk in totaal ca. 1.200 combiluchtwassers zijn vergund en neergezet op basis van een onjuiste geuremissiefactor. In de praktijk gaat het nagenoeg uitsluitend om varkensbedrijven.

Als we alle reeds vergunde combi-luchtwassers in ogenschouw nemen, dan valt er een onderscheid te maken tussen twee schandalen.

Schandaal 1: het openbaar bestuur zegt dat ze de verleende vergunningen niet willen intrekken of aanpassen. Dat betekent dat met één pennenstreek van de milieuwetgever al die bedrijven nu rechtens een enorm veel grotere geurcirkel vergund hebben gekregen. Want: de verleende vergunningen worden berekend met de emissiefactor die in de regeling staat. Nu de regeling met de emissiefactor is gewijzigd, is ook het vervuilingrecht gewijzigd.

Schandaal 2: een groot aantal bedrijven heeft wel al een onherroepelijke vergunning, maar het bedrijf is nog niet neergezet. Daaronder het grootste varkensbedrijf van NL, in Grubbenvorst, Horst aan de Maas met 36.000 varkens (Laagheide, Witveldweg). Maar ook aan de Schuifelenberg 3 te Zeeland, gemeente Landerd is een enorm varkensbedrijf vergund, dat nog niet is opgericht.

Derde voorbeeld: Hazehorstweg te Sevenum, opnieuw in Horst aan de Maas.

Die bedrijven staan nog niet. Er kan dus worden ingegrepen. Tot nu toe weigeren de verantwoordelijke overheden in te grijpen.

Lijst overbelaste woningen

Niet rond alle vergunde 1.200 luchtwassers zijn geuroverbelaste woningen gelegen. Het is daarom zaak om een lijst samenstellen: rond welke bedrijven waren met de oude emissiefactor geen overbelaste woningen gelegen, en moeten nu met de nieuwe emissiefactor plotseling wel woningen overbelast worden genoemd? Tenminste de eigenaar/bewoners van die woningen zijn

aantoonbaar gedupeerd. Maar ook: de eigenaar/bewoners van woningen die reeds eerder overbelast bleken, en nu nog ernstiger overbelast blijken te zijn.

Sommige provincies en gemeenten zijn dit aan het berekenen. Gezien uw opdracht van staatssecretaris Van Veldhoven gaan wij ervan uit dat het verslag van uw commissie een lijst zal bevatten van woningen die ten gevolge van het toerekenen van een te lage geuremissie na herberekening overbelast blijken te zijn, dan wel meer overbelast zijn geraakt.

In uw plan van aanpak van 18 september 2018 lezen we: de commissie onderzoekt 'welke maatregelen op korte termijn mogelijk zijn ten behoeve van omwonenden in gebieden waar de geurnorm wordt overschreden.' Ons inziens kan het onderzoek naar korte termijn-maatregelen niet zonder een exact beeld van waar de knelpunten zich bevinden en hoe groot deze zijn. Omwonenden/gedupeerden hebben recht op deze informatie.

De veehouderij heeft nu een veel grotere milieuruimte in zijn vergunning cadeau gekregen dan dat deze eerst had. Die veehouder kan nu op basis van de 50/50-regeling uit de Wet geurhinder en veehouderij nu nog meer stallen gaan neerzetten. Daar heeft de overheid géén stokje voor gestoken.

En: nu de grotere geurcirkel bestuursrechtelijk is geformaliseerd, zijn veel woningen milieuwetenschappelijk en bestuursrechtelijk geuroverbelast, waar dat eerder niet zo was. Dit heeft onvermijdelijk negatieve gevolgen voor de waarde van die huizen.

Meer algemeen geldt dat op basis van waardeloos milieuonderzoek vergunningen zijn afgegeven, waar die nooit hadden mogen zijn afgegeven. De overheid heeft dit laten gebeuren, dus dan mag de burger ook vragen of diezelfde overheid dit oplost.

Wat moet de overheid doen?

1. Een regeling treffen dat de betrokken vergunningen waarbij op basis van herberekening sprake is van (meer) overbelaste woningen, geen uitbreidingsrecht toekomt op basis van de gewijzigde emissiefactor.
2. Met een spoedwet de 50/50-regeling uit Wet geurhinder veehouderij schrappen.
3. In overleg treden met bewoners van overbelaste woningen en bezien in hoeverre betrokken vergunningen kunnen worden herzien dan wel ingetrokken. Mochten veehouders daaraan niet willen meewerken, dan dienen gedupeerden gecompenseerd te worden.

Wij vertrouwen erop dat u bovenstaande zult verwerken in uw advies.

Met vriendelijke groeten,

Gert van Dooren
Jinke Hesterman
Geert Verstegen*)
Andre Vollenberg

Burgerwerkgroep max 5 odeur
www.max5odeur.nl
email: jinkehes@wxs.nl
Tel: 06 50847140

*) tevens voorzitter Stichting Burgerplatform Brabant